

HAJÓS

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV 2017.

1. BEVEZETŐ	7
2. HAJÓS BEMUTATÁSA	9
3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK	13
4. TERMÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK	25
5. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA	28
Városközpont	29
Hagyományos lakóterületek	31
Új lakóterületek	32
Kisvárosias lakóterületek	33
Gazdasági területek	34
Pincefalu	35
Különleges területek	36
Egyéb, beépítésre nem szánt területek (zöldterület, erdő, mezőgazdasági terület)	37
6. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK - ÁLTALÁNOS ELVEK	38
Telepítés/Magasság/Tetőforma/Homlokzatképzés, színek anyagok	39
Kertek	42
Utcák, terek	44
Kerítések	50
7. RÉSZLETES ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK	54
Városközpont	55
Hagyományos lakóterületek	60
Új lakóterületek	62
Kisvárosias lakóterületek	65
Gazdasági területek	66
Pincefalu	67
8. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA	73
9. IRODALOMJEGYZÉK, KÉPJEGYZÉK	80

TARTALOM - J E G Y Z É K

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNÖTŐ

BEVEZETŐ

Jelen kézikönyv Hajós bemutatásán túl a szépségeinek ismertetésén át tárja fel az épített környezet értékeit. Célja, hogy Hajós jelenkori és jövőbeni lakosságának felhívja a figyelmét a meglévő településkép szépségeire, hogy a nyugodt, természetközeli arculata a községnek hosszú távon is megmaradhasson.

A kézikönyv szemléletformáló jellegű dokumentum, mely a környezetünkben található apró szépségeket foglalja össze, egyúttal felhívja a figyelmet az értékek általános jelenlétére a településen. Fontos, hogy gyarapítsuk értékeinket, illeszkedjünk a településkép, településkarakter kialakult rendszeréhez! Mindezt úgy tegyük, hogy saját egyéniségünket tükrözzék.

A kézikönyvben található ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegű, csupán az értékekre irányuló figyelemfelkeltés, a város karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása a cél.

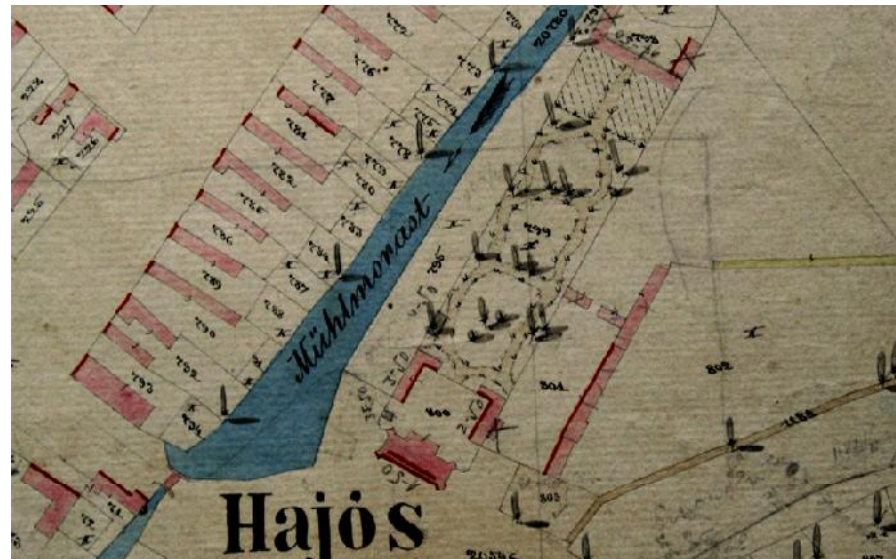
Jelen kézikönyv „nyílt”, tovább bővíthető, ahogy a hajósi élet is folyamatos. Ha egy új, szép épület létesül, vagy újabb arculati jellemzők alakulnak, az ajánlások és a bemutatott példák bővíthetők, akár cserélhetők.

2

HAJÓS BEMUTATÁSA

Hajós város Bács-Kiskun megye dél-nyugati részén, Kalocsai kistérség keleti határán elhelyezkedő település. Földrajzi helyzete kedvező; a kistérség központja, Kalocsa 20 km, Baja 35 km, Jánoshalma 22 km távolságban található. A város mind az 54, mind az 51 számú főútvonalról megközelíthető. A település 1970 óta nagyközség, a Habsburg időkben mezővárosi és vásártartási joggal rendelkezett. Városi rangot ismét 2008. július 1-én kapott.

Ma is jellemzően német nemzetiségű és hagyományú várost 1722-ben alapították Csáky Imre kalocsai érsek által Németországból ide telepített lakosok. Az itt élő közösség akaraterejét, erősségét és elszántságát mutatja, hogy történelmük alatt többször is sikerült az újrakezdés. Mivel Hajós két természet-földrajzi tájegység találkozásánál fekszik, közigazgatási határain belül két jól elkülöníthető, alapjában véve más-más jellegű terület figyelhető meg.

Hajós (Pest v. m.)

Présház pincészeti a nagypó 7 svájbai.
Weinkeller mit den 7 Schwaben

A Kalocsai-Sárközben mélyebben fekvő város és a körülötte elterülő szántóföldek, valamint a Duna-Tisza közti hátság peremén, 10-15 m magasságba emelkedő löszparton álló Hajós-Pincefalu markánsan eltérő arculattal rendelkezik. Míg a település körüli réti talajon a hagyományos mezőgazdasági növények termesztése jellemző, addig a hátság homoktalaja nagy kiterjedésű szőlőültetvényeknek és borgazdálkodásnak ad otthont.

A település szerkezetének kialakulására legnagyobb hatással a környezet van. Hajóson döntő szerepe a mocsaraknak, patakoknak volt, melyek pontosan meghatározták első épületeinek helyét. A település megalakulásakor építkezni csak a vizenyős területekből kiemelkedő dombokon lehetett. A szabálytalanabb beépítés kialakulása - Hajós ÉNY-i területein - a beépítéskor kialakult környezeti viszonyokhoz való alkalmazkodással magyarázható, míg a szerkezet keleti részét a szigorú határvonalak mentén kialakított utcák jellemzik.

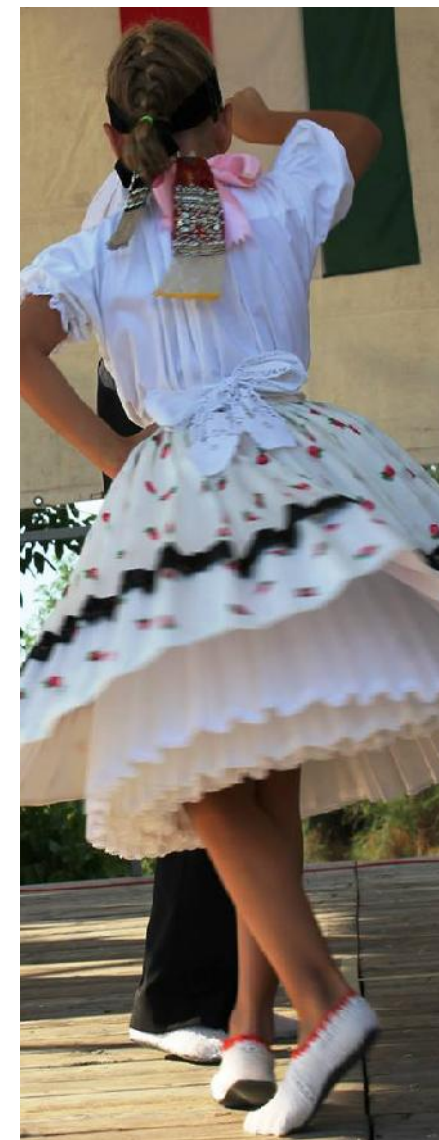
Hajós neve elválaszthatatlan a Pincefalutól. A betelepülő németek már az 1700-as években kötelezte a kalocsai érsek a szőlőgazdálkodásra, bortermelésre. A ma 1200 présházzal rendelkező Hajós-Pincefalu országos viszonylatban is jelentős turisztikai vonzereje mellett a gazdasági élet fontos színtere is. Nem csak egyedi tájértéke, de rendezvényei is széles tömegeket vonzanak a környékre. 1987-ben a „Szőlő és bor nemzetközi városa” címet az elsők között kapta meg Magyarországon, valamint tagja a Szőlő és Borvárosok Egyesületének is. Néprajzi, kultúrtörténeti és borászati szempontból egyaránt kivételes értékű épület együttese a német közösség sajátos nemzetiségi tulajdonságainak és magas szakmai ismereteinek együttes kifejeződése. Jelenleg ideiglenes műemlékvédelmi terület. A hajósi turizmus a Pincefalu értékeire épül. Európa szerte egyedülálló jelenség ez a csak présházakból álló falu. A népi építészeti emlék a térség és a megye idegenforgalmában kiemelkedő helyen áll, de országos viszonylatban is nagy ismertségre tett szert. A hazai turisták mellett jelentős a külföldről ide érkezők száma is.

Az utazó Hajóson egy nyugalmas, csendes Pincefaluuval találkozhat, ahol a hétköznapok rohanása után kikapcsolódhat egy pince mélyén. Önfedelt dalát harmonika szó kíséri, bátran merhet a bográcsból, és tőkéről eheti a szőlőt. Szüret idején a levegőt a friss must illata tölti be, a helyiek pedig örömmel dolgoznak és beszélgetnek az erre járókkal.

HAGYOMÁNYŐRZÉS

A város széleskörű civil szférával rendelkezik. A lakosság jelentős része régi és új hagyományokat ápolva tömörül egyesületekbe, illetve nem egyesületi formában működő civil szervezetekbe és vesz részt a település arculatának formálásában.

Hajós városának lakossága döntő többségében sváb gyökerekkel rendelkezik. Az itt élő emberek számára fontos a közösség, a helyi identitás.

IDEGENFORGALOM

Hajós városa több szempontól is vonzó lehet az ide látogatók számára.

A 2010-ben felújított barokk kastély állandó és időszakos kiállításokkal, különféle programokkal, szépen gondozott barokk kerttel várja látogatóit

A 2011-ben megnyílt Magyar Zarándokút Esztergomtól Máriagyúdig várja a zarándokokat. A hajósi állomás a megújult szállásépületével a 12. szakasz alternatív ágán várja a megpihenni vágyókat.

Az Alföldi Kéktúra útvonala a pincefalun - mely elválaszthatatlan Hajós idegenforgalmától - át keresztezi Hajóst.

SZŐLŐ- ÉS BORKULTÚRA

Hajós város büszkesége a mintegy 1200 préházból álló Pincefalu. A szőlő- és bortermelésnek több évszázados hagyománya van. A pincefalu borospincéivel nem csak Magyarországon, de Európában is egyedülálló. Az évszázados hagyománnyal bíró szőlő- és borkultúra ma is él, Hajós történelme során a szokásos napi lét szorosan összekapcsolódott a szőlő- és bortermesztéssel, így ma is hozzátartozik a mindennapokhoz.

Rendszeresen a szőlővel és borral kapcsolatos rendezvények, bálók, ünnepek az év minden szakában, s a város komoly borturizmussal rendelkezik, melyben kiemelkedő szerepe van a Vintegro Pinceszövetségnek és a Hajósi Pincefaluért Egyesületnek.

ÉPÍTETT
ÖRÖKSÉGÜNK

3

BAROKK KASTÉLY

A volt érseki vadászkastélyt 1739-ben építette a kalocsai érsek. Négy, arányos saroktornyát 1767-ben emelték. Körülötte egykor kiterjedt vadászterületen kapcsolódtak ki a főurak, ma utcanevek őrzik emlékét - Fácános utca, Vadas. Később Haynald Lajos érsek árvaházzá alakította, ami 1954-től állami nevelőotthon lett. 2010-ben a megyei önkormányzat uniós támogatással és saját erővel újíttotta fel, hogy ismét régi pompájában tündököljön. „Féltett kincse Mária Terézia és férje, valamint szülei egészalakos portréja, amik egy németalföldi mester munkái.”

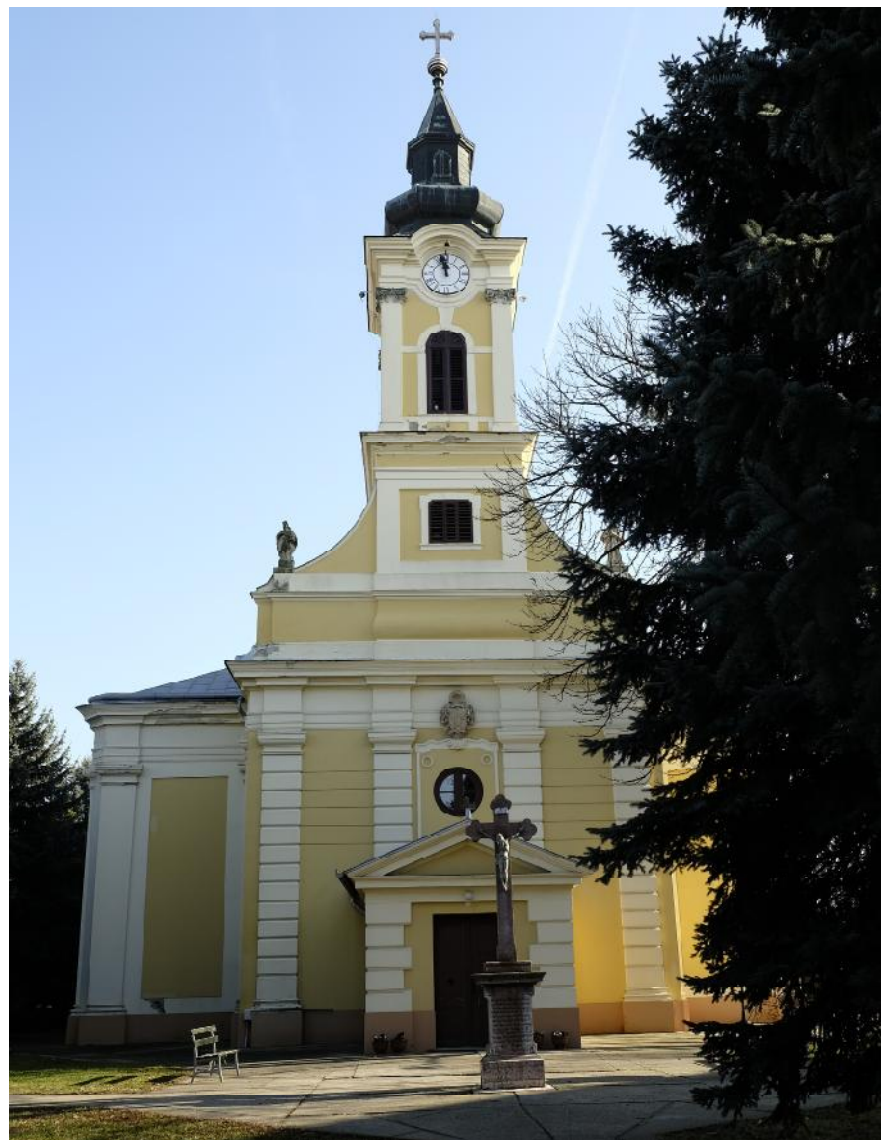
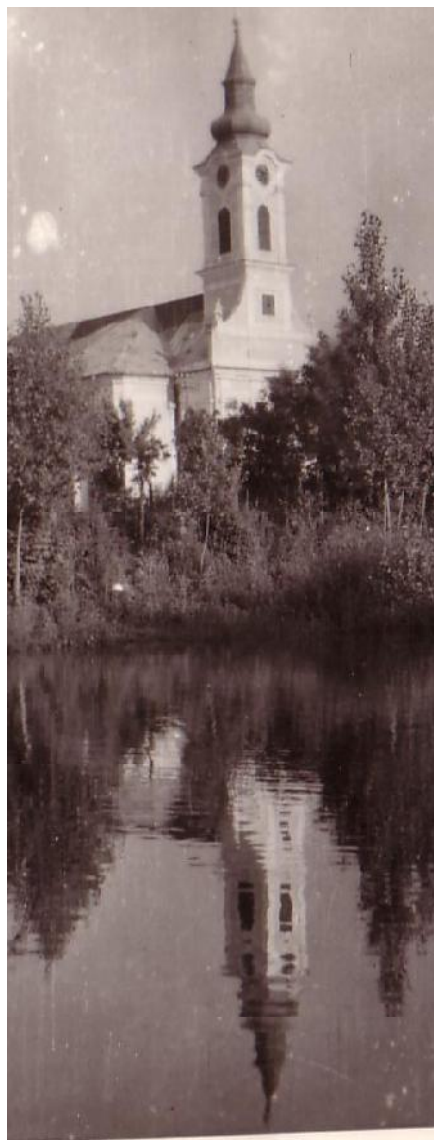
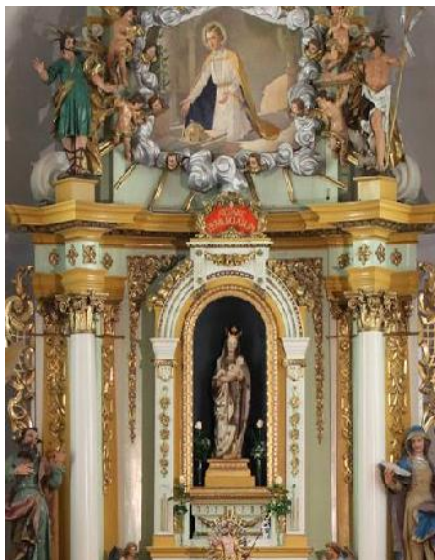
EGYKORI ELEMÍ LEÁNYISKOLA

Az általános iskola korábbi alsó tagozatának épülete a kastély melletti, egykori elemi leányiskola lett, ami 1910-ben épült.

RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

A Szt. Imre római katolikus templom 1728-ban épült barokk stílusban, majd 1820-ban átépítették és előcsarnokkal bővítették. Oldalhajókkal 1879-ben egészült ki, Zofahl Lőrinc tervei alapján. Főoltárán Szűz Mária fából készült 1 m magas szobra található, amelyet az Óhazából hoztak magukkal a betelepülők. Az előtte történt gyógyulások miatt csodatevőnek nevezett szobor a XVI. századból származik. A kórusmellvéden díszelő 12 apostol olajképe Prokop Péter alkotása. Ma is használt orgonáját 1878-ban készítették.

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA

A római katolikus plébánia a XVIII.sz.
elején épült későbarokk stílusban.

18 |

EGYKORI GYÓGYSZERTÁR

A patika épületét 1912-ben Koos Károly tanítványa tervei alapján eredetileg lakóháznak és takarékpénztárnak építették.

VÁROSHÁZA

A városháza a központtól kb. 300 m-re található a gyönyörűen parkosított széles, osztott pályás úttestű Rákóczi utcában. Az épületet 1895-ben 10,800 forint közadakozásból építették a falu akkori lakói.

EGYESÜLETEK HÁZA

A mai Egyesületek Háza 1905-ben érseki gazdatiszti lakásnak épült. Később lakás és az új átadásáig református imaház volt.

201

TÁJHÁZ -

HEIMATSMUSEUM

2003-ban került átadásra a sváb helytörténeti ház (Heimatmuseum) egy eredeti állapotára felújított és berendezett korabeli lakóházban. Az épületben az itt élő svábokra jellemző paraszti bútorokat és termelőeszközöket állított ki. Emellett német nemzetiségi babakiállítás is megtekinthető.

SZOBROK

Kálvária

A templom melletti gondozott parkban lévő Kálvária 1881-ben létesült, Zsolnay kerámia stációkkal 1934-ben lett ellátva

Szent Teréz szobra

Református templom harangja

22 |

SZOBROK, EMLÉKŰVEK

Nepomuki Szent János szobra

Hajósi német nemzetiségű lakosok kitelepítésének 70. és 60. évfordulójára avatott szobrok

Emlékmű - svábok betelepítésének 250. évfordulójára

I. világháborús emlékmű

II. világháborús emlékmű

Felvidéki betelepítés emlékmű

HAJÓS - PINCEFALU

Hajóstól 3 km-re helyezkedik el a hangulatos pincesorairól méltán ismert Hajósi-Pincefalu, amely mintegy 1200 löszbe vájt borospincéjével egyedülálló népi építészeti látnivalót kínál az idelátogatóknak. A Pincefalu szabályos utcákból áll, amelyeket a prэшázak és az alattuk elhelyezkedő löszbevált alsópincék alkotnak. Egybefüggően ez a legnagyobb a maga nemében. A kacs-karingós utcák, apró prэшázak hangulata és a messzeföldön híresen jó borok felejhetetlen élményt nyújtanak az idelátogatóknak. Jellemző fajták Cabernet, Kékfrankos, Kadarka, Szürkebarát, Cserszegi Fűszeres. A pincefalu kialakulása egyidős a várossal.

A szőlőtermesztés és borkészítés fontos szerepet játszik a hajósi családok életében, annak szerves része. 1982 óta minden évben május végén kerül megrendezésre a nemzetközileg ismert Orbán Napi Borünnep színes forgataga a bor védőszentje, és elsősorban a vele dolgozó emberek tiszteletére. Itt megmutatkozik a hajósi emberek vendégszeretete, amely egész évben nyitott ajtókkal és számos programmal fogad mindenkit.

TERMÉSZETI ÖRÖKSÉGÜNK

4

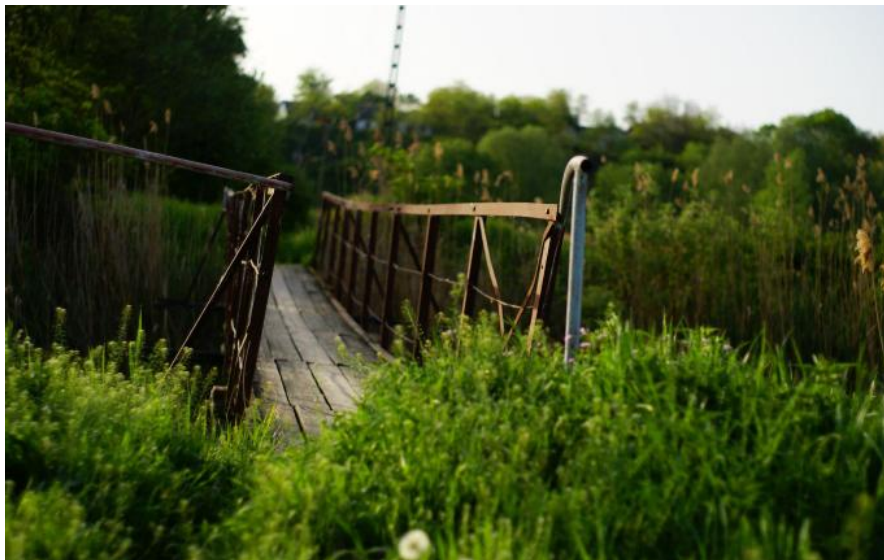

Hajósi Homokpuszta

Az Érsekhalma határában levő 188 ha-os Hajósi Homokpuszta szintén országosan védett. A telepített erdők közé beékelődő gyepparadvány már felszíni formáival is ámulatba ejti az ide látogatót. A meredek buckaoldalak helyett a lankásabb felszíni formák az uralkodók. A lankásabb helyeken a zárt homoki sztyeppré, míg a dombok meredek oldalán a nyílt homokpuszta-gyepek a jellemzők. Az uralkodó fűfaja a rákosi csenkesz, amely már kora tavasszal virágpompába öltözik. Megtalálható itt a tarka sáfrány, az agárkosbor és a lilás-fekete szirmú fekete kökörcsin, de a báránypirosító és a homoki nőszirm is előfordul. Említést érdemel az állatok közül a zöld gyík, a rézsikló és az ürge. Ezeken kívül sok érdekes madárfajt is láthatunk a gyepeken táplálkozni, vagy felette átrepülni, melyek a környező erdőkben és bokros területeken költenek. Sokszor felfedezhetjük a gyepekben a vaddisznó túrásának, vagy a szarvas jellegzetes nyomait a puha homokban.

Hajósi Lőszpart és Kaszálók Természetvédelmi Terület

Hajós országos védettségű természetvédelmi területe a „Hajósi Lőszpart és Kaszálók Természetvédelmi Terület”, amely a térség egyik leggazdagabb élővilágával rendelkezik. 121 ha-os területen a Kiskunsági Nemzeti Park fennhatósága alá tartozik. A több mint kétszáz éves emberi hatás eredményeként mára már az összes löszös talajú terület művelésre került. Csak a meredek lejtőkön, a víz által kialakított löszvölgyek oldalaiban lelhetünk rá az itt jellemző élővilág maradványaira. Az egykor kétszikűekben gazdag gyepten ma az egyszikű fűfélék jellemzők.

Vörös mocsár

Kis része Hajós közigazgatási területéhez tartozik. Védeltségét 1990-ben kapta. Valamikor erek, fokok, posványok, tavak hálózta be. Ezt az állapotot őrzi a védett lápvonulat, amely a Duna egykori medrében jött létre. A feltöltődés következtében az elhalt növényi maradványok tözeggé alakultak. Ez kedvezett a mocsári nádasok kialakulásának. Állatvilágának leggyakoribb képviselői az óriáscsibor, a kecskebéka, a tavibéka, a vizisikló, a mocsári teknős, a compó, a védett lápi póc, de ponty, csuka, kárász is él a területen. A madarak közül a függő cinege, a nádi rigó, a kékbegy, a búbos vöcsök, a vörös gém és a nagy kócsag él a mocsárban.

- Városközpont
- Hagyományos lakóterületek
- Új lakóterületek
- Kisvárosias lakóterületek
- Gazdasági területek
- Pincefalu
- Különleges területek
- Egyéb, beépítésre nem szánt területek

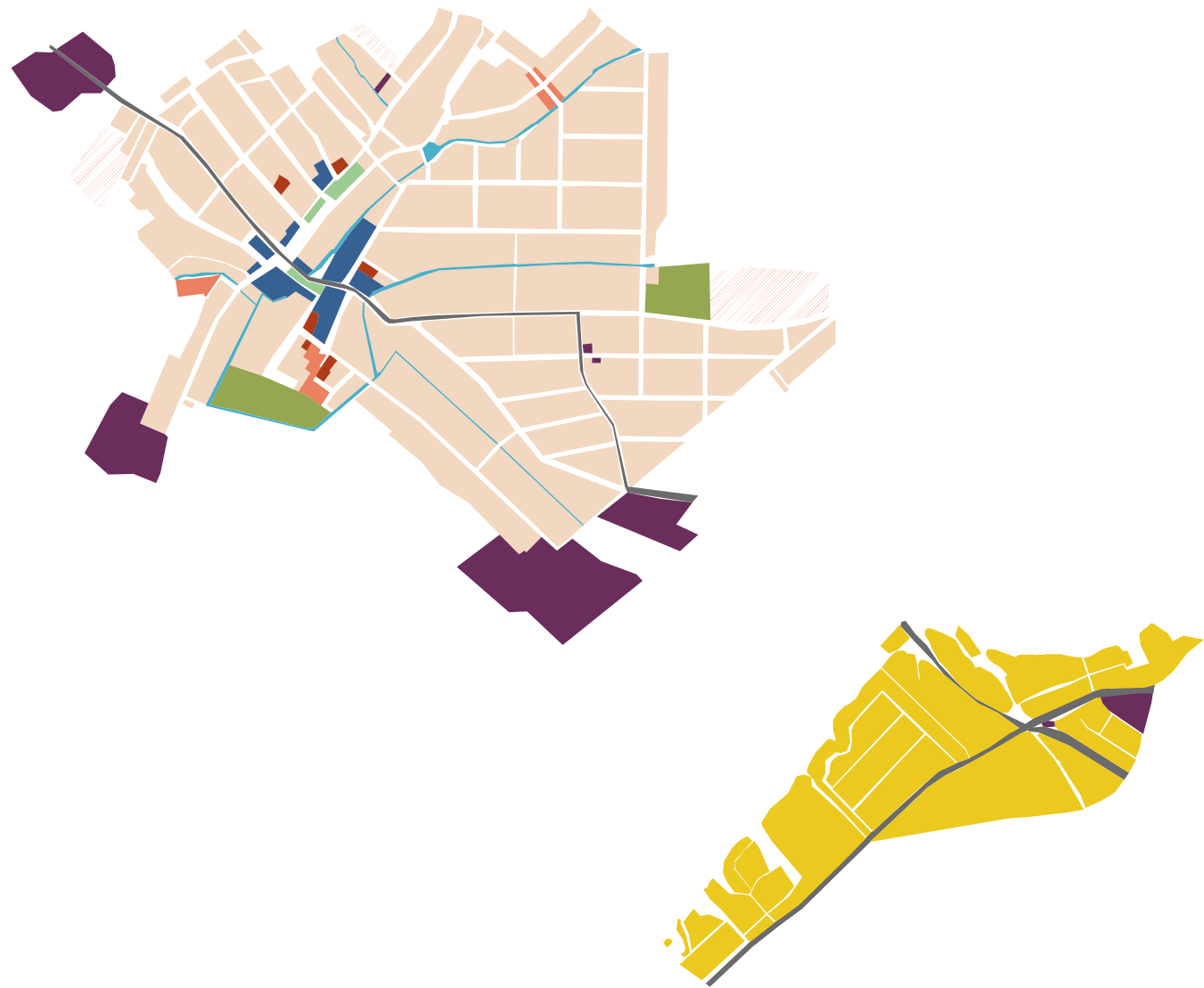
5 ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

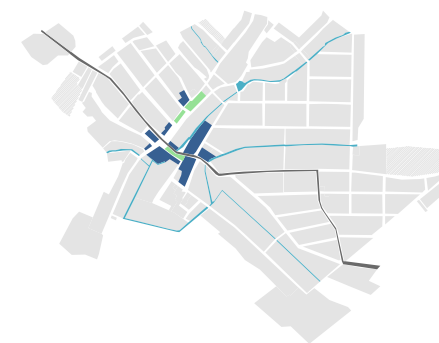
Hajós beépített területeinek használata változatos, egyaránt megtalálhatóak intézményi-, lakó- és gazdasági területek. A városban a lakóterületek aránya a legmagasabb. Ezek döntő hányada hagyományos lakóterület. Kisebbségben előfordulnak új- és kisvárosias jellegű területek.

Az intézmények, úgy mint a város parkjai a városközpontban helyezkednek el.

A gazdasági területek jellemzően a település „szélein” találhatóak, de előfordul néhány városi szövetben elhelyezkedő gazdasági épület.

A pincefalu a várostól jellegzetesen eltérő karaktert hordoz.

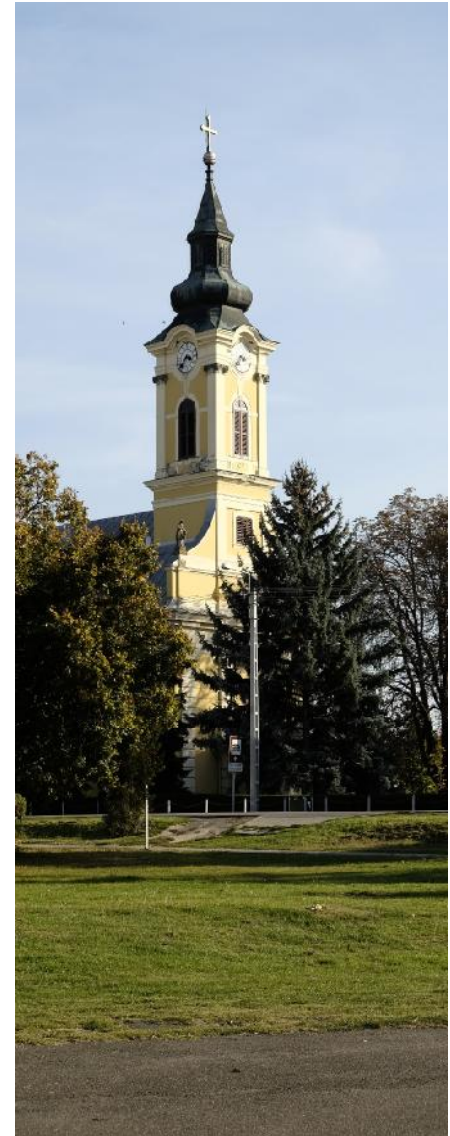
VÁROSKÖZPONT

A város történelmi központja a Köztársaság tér, amelynek barokk épületei kisvárosias hangulatot árasztanak. A történelmi épületeken kívül a Köztársaság tér körül nagyrészt kereskedelmi funkciójú épületek találhatók. Ilyen többek között az üzletsor, mely korábban kántorlakás és iskola volt. Továbbá itt található az 1963-ban épült Albrecht Dürer Művelődési Ház.

A városháza a gyönyörűen parkosított széles, osztottpályás úttestű Rákóczi utcában található. Az oktatási épületek (Óvoda, Szent Imre Általános Iskola, Városi Könyvtár) a Köztársaság térről a Jókai utcába fordulva helyezkednek el, az egészségügyi intézmények pedig a Temető utcában.

A területen kereskedelmi, szolgáltató és intézményi funkciók mellett a lakórendeltetés háttérbe szorul.

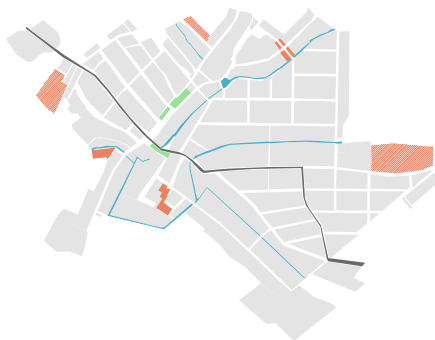
HAGYOMÁNYOS LAKÓTERÜLETEK

Hajós beépített területei jellemzően lakóterületek, melyek fokozaton körbenőtték a városközpontot. A hagyományos lakóterület épületállománya igen vegyes képet mutat, az utcaképekben több épülettípus is keveredik.

A településen elszórtan - jellemzően a József Attila utca környékén - fellelhetők a hagyományos tornácos parasztházak, míg a Szigeti fő utcában és Fácános utca első szakaszában fellelhetők a módosabb polgári házat főként hézagos zárt sorban építve. Az utcaképek meghatározó elemei továbbá a „kockaházak” és a '80-as, '90-es években épült sátrötetős házak.

Egységesen jellemzőek azonban, az egyszerű tömegű, természetes anyaghasználatú épületek, a nyugodt barátságos utcaképek.

ÚJ LAKÓTERÜLETEK

Összefüggő, új lakóterületek a Sallai közben, a Nap utca végén, illetve a Toldi utcában alakultak ki.

Az új, kertvárosias jelleget hordozó lakóterületek szélesebb, négyzetes alakú telkein változatosabb épülettömegek és tetőformák jelennek meg, s telepítésüket tekintve is gyakoribb a szabadon álló beépítés.

A sraffozott területek mutatják a ma még nem igénybe vett, de várhatóan hasonló jelleggel beépülő területeket.

KISVÁROSIAS LAKÓTERÜLETEK

Kisvárosias jellegű épületek a városközpont közelségében helyezkednek el. Megtalálható az intenzívebb beépítés a Dózsa György utcában, a Temető utcában, a Nap utcában, a Fácános utcában, a Jókai utcában és a Rákóczi utcában. Az épületek jellemzően többlakásos, lapostetős tömbházak.

Újabb beépítés a városközpontban jelenik meg modernebb tömegformálással, a földszinten szolgáltató funkciókkal.

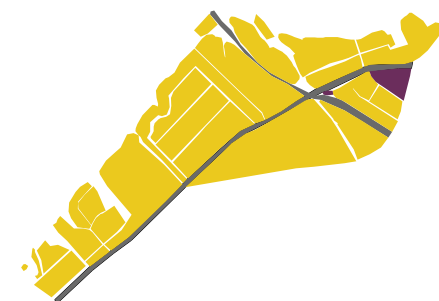
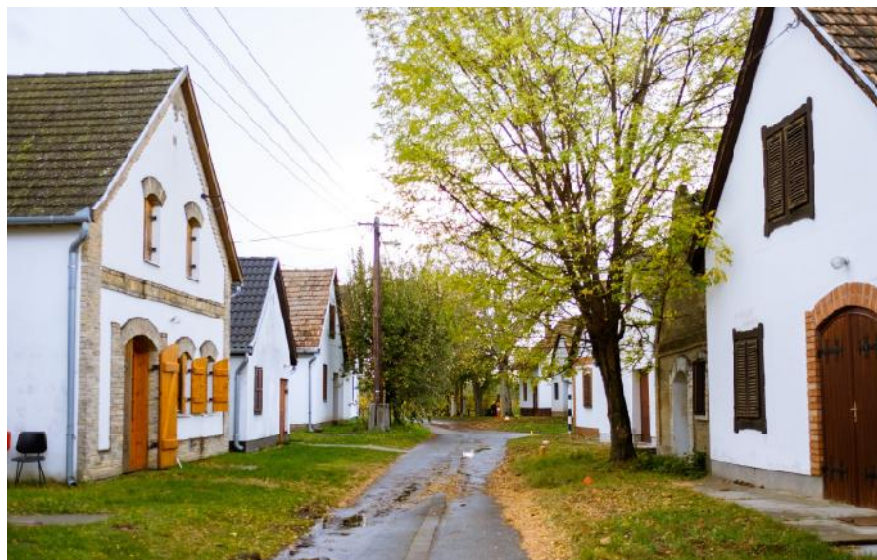
GAZDASÁGI TERÜLETEK

A település kaputérsegeinek jelentős része esik gazdasági felhasználás alá.

A raktárcsarnokok, telephelyek és egyéb gazdasági épületek kialakításánál a technológiai kívánalmak a meghatározók. A raktárcsarnokon kívül gazdasági funkciót tölt be az egykori malom épület, illetve a téglagyár.

A nagyobb telephelyeken kívül gazdasági funkciójú épületek megtalálhatók a városi szövetben is, kisebb alapterülettel.

PINCEFALU

Hajós legkülönlegesebb karakterű területe a pincefalu. A szűk utcákban változatos homlokzattal, mégis egységes utcaképet alkotva sorakoznak a pincék, présházak. A terület egyedi, karakteres utcaképpel bír.

A pincefalu épületei magukon hordozzák a hagyományos népi építészet elemeit.

A pincefaluban megtalálható továbbá néhány nagyobb borászat és szállás-épület. Ezen épületek a szűk, klaszrikus utcáktól elkülönülve, nagyobb területen helyezkednek el.

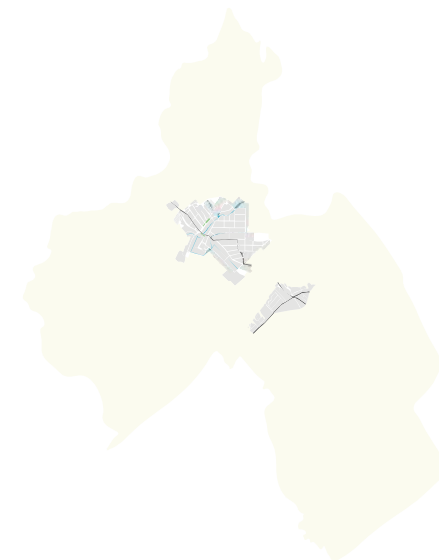

KÜLÖNLEGES TERÜLETEK

A különleges területek a speciális funkciókat hordozó, így megjelenésükben, kialakításukban is a környezetüktől eltérő területekként jelennek meg a településen. A temető és a sportpálya területe mind sajátos megjelenésű terület.

Ezeken a területeken az eltérő speciális területfunkciók okán egységes jellemzők nem állapíthatók meg, azonban az megállapítható, hogy a gondos építészeti megformálással, minőségi munkával kialakított épületek a különleges területek rendezett, kedvező képét segítik elő.

EGYÉB, BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

Hajós beépítetlen területeit jellemzően szántó- és erdőterületek, valamint gyümölcsösök alkotják.

A pincedomb löszös talaján szőlőtermesztés a jellemző.

Itt terül el továbbá a Hajósi-kaszáló és löszpartok Természetvédelmi terület, valamint a Hajósi Homokpuszta Természetvédelmi terület.

6

ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Hajós nyugodt, harmonikus, tájba illeszkedő város. A kialakult arculatot, utcaképeket számos általánosan megfogalmazható - az eltérő karakterektől független - irányelv befolyásolja.

A város egészében megállapíthatók azok az üzenetek (általános ajánlások), melyek a terület jelenlegi építészeti minőségét, kialakult arculatát megtartják, illetve tovább növelik.

Általános ajánlások (elvárások) az építészeti minőségre, az épületek elhelyezésének egyes eseteire (telepítésre), a tetőforma, tetőhajlásszög néhány speciális helyzetére, általánosan a magasságra, homlokzatszínezésre, színek és anyagok alkalmazására, kerítésekre, kertekre, az utcákra és terekre, valamint a cégérekre, reklámhordozókra vonatkozóan fogalmazhatók meg.

Az eltérő karakterű területekre vonatkozó építészeti ajánlások az általános építészeti ajánlások után kerülnek bemutatásra. Az általános ajánlások az eltérő karakterű területek összességén, tehát a város egész területén meghatározzák a település általános képét.

Telepítés

Általános jótanácsok a telepítéshez:

- Vegyük figyelembe a telek adottságait!
- A saját és a szomszéd benapozására is figyeljünk!
- Figyeljünk a szomszédos épületekre, ne károsítsuk azokat!
- Építkezéskor, ne vágjunk ki fát! Épületünket úgy helyezzük el, hogy kertünk eredeti növényzete megmaradjon!
- Épületünket úgy helyezzük el, hogy egybefüggő zöldfelület alakuljon ki a tömbbelsőben (a szomszédos telkekkel közösen)!
- Vegyük figyelembe az utcában általánosan kialakult előkerti méretet és alkalmazzuk hozzá!
- Már tervezéskor gondoljunk gépkocsink elhelyezésére! Tervezzük meg a ki-és behajtást!
- Kerüljük a gépkocsi tároló közterülethez kapcsolódó elhelyezését!

Őrizzük meg értékeinket!

Használjunk minőségi anyagokat!

Építészeti minőség

Hajós számos épített értékkel rendelkezik.

- Ismerjük meg választott lakóhelyünk értékeit és ahhoz igazodva alakítsuk új házunkat!
- Ha régi házat vásárolunk, fontoljuk meg, milyen módon lehet megőrizni annak értékeit!
- Védett épület felújítása, átépítése során az eredeti építészeti elemekkel összhangban lévő változtatásokat hajtsunk végre!
- Használjunk minőségi anyagokat, hogy épületünk hosszú éveken át értéket jelentsen!
- Válasszunk a településen hagyományosan használt építőanyagokat!

Magasság

Hajós lakóterületein az épületek magassága közel azonos, ami hozzájárul a harmonikus utcaképhez. A kialakult arculat megőrzéséhez közel azonos magasságban építkezzünk!

- A meglévő épületek közé épülő újak a környező épületekhez igazodó magassággal épüljenek!

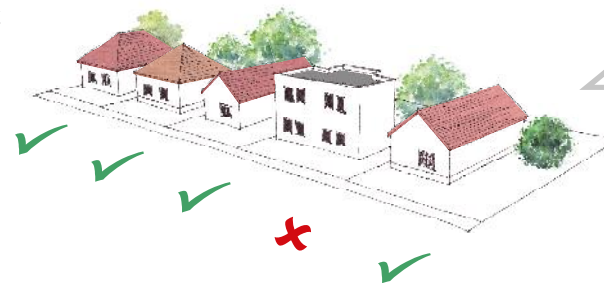

A meglévő épületekhez igazodó magasságig építkezzünk!

Tetőforma, tetőhajlásszög

Egy utca nyugodt hangulatát a tetőformák hasonlósága is befolyásolja. Az az utcakép sugároz kellemes érzetet, mely az épületek telepítésében és a tetőformájában jellemzően azonos.

- Épületünk tetőformáját és hajlásszögét a kialakult állapotnak megfelelően válasszuk meg, hogy a meglévő utcaképbe új épületünk illeszkedjen!
- Kiszolgáló épület tetőhajlásszöge a főépületével megegyező legyen!

Épületünk tetőformáját a kialakultnak megfelelően válasszuk meg!

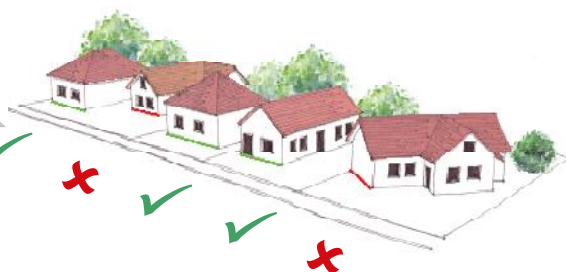
Tetőter beépítése

- Új házak építésénél, a meglévők felújításánál az egyszerűség megtartására, a tetősík-ablakok használatára kell törekedni. A tetősík-ablakok elhelyezésénél kerüljük az utcafronti tetőfelületet!
- Tetőablakok elhelyezésekor kerüljük a nagy összefüggő üvegfelületet!
- Felújításnál a tetőtéri alapterület növeléséhez használhatunk tetőerkélyt vagy térdfal ablakot.
- Ne építsünk többszintes tetőteret!

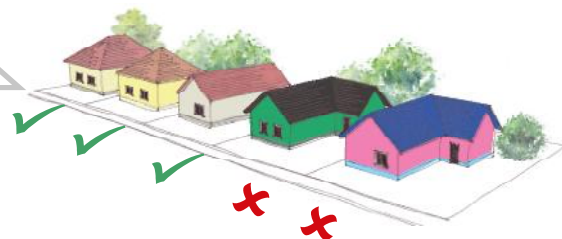

Tetősík-ablakok használata javasolt, melyek a tetőforma egyszerűségét nem bontják meg!

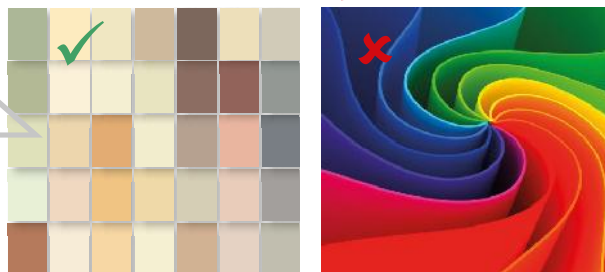
Az épületek a környező beépítéshez igazodva kerüljenek elhelyezésre!

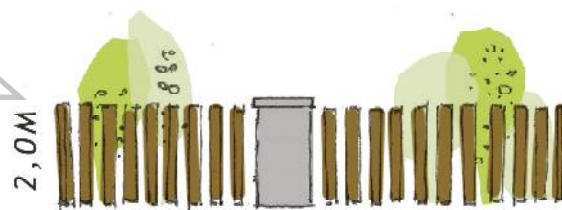
Természetes anyagokat használjunk!

A színvilágban a föld természetes színei domináljanak!

Kerítésünk magassága ne haladja meg a 2,0 m-t!

Beépítés

Az utcaképet az épületek elhelyezkedése alapvetően meghatározza. Az a közterület nyújt meghitt hangulatot, ahol az épületek rendezett sorban állnak. Hajóson az előkert mélysége egy-egy utcában közel azonos.

- Új házak építésénél a meglévő beépítés megtartására kell törekedni.
- Az előkert méreténél vonala a környező épületek vonalához igazodjon. Az épületek telepítése az elő- és oldalkert vonalához igazodó legyen!

Homlokzatképzés, színek, anyagok

Az utcaképet az épületek színezése, megjelenése is jelentősen befolyásolja. Az eltérő, illetve élénk színek nyugtalan érzetet keltenek, míg a föld színei harmóniát sugallnak.

- A környezethez való illeszkedés érdekében a fehér, szürkével tört fehér, világos okker árnyalatai, homok- és agyagszín, tégl- és terrakotta vörös színek, illetve természetes építőanyagok esetén azok természetes színei javasoltak.
- Épületünk színeinek összeállításakor törekedjünk az egymással harmonizáló színek választására!
- Kerüljük nagy felületen az élénk, harsány színeket!
- Kerüljük a kis elemes, csempeszerű burkolatokat!
- Használjunk természetes építőanyagokat!

Kerítések magassága

Az építészeti arculatot az épületek mellett a kerítések is nagyban formálják, befolyásolják.

- Közterületi kerítéseink és az építési telek közötti kerítéseink magassága ne haladja meg a 2,0 métert!
- Kerítésünk legyen összhangban épületünkkel!
- Kerítésünket kombináljuk növényzettel!

Kertek

Kertünk teremti meg a kapcsolatot a természettel; a pihenés, kikapcsolódás színtere. Kertünk a növények növekedésével, visszahúzódásával minden évszakban más képet mutat.

- Kertünk növényzetének kiválasztásakor a hagyományos, őshonos fajok előtérbe helyezése javasolt.
- A növényfajok telepítése során azok igényeit, tűrőképességét és növekedési ütemüket is fontos szem előtt tartani.
- Betegségeknek ellenálló növényfajtaikat válasszunk, mert a permetezőszerek veszélyeztethetik a környező élővilágot.
- A burkolt felületek arányát igyekezzünk minél kisebbre csökkenteni.
- Ismerjük meg a környék jó példáival előljáró kertjeit.

A hagyományos, őshonos fajok előtérbe helyezése javasolt!

Kertek

Rendezett, rendszeresen fenntartott előkertünkkel jó benyomást kelthetünk, hozzájárulunk utcánk kedvezőbb megjelenéséhez.

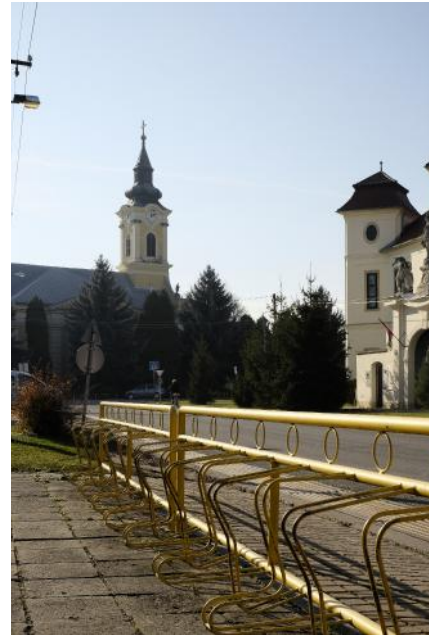
- Bátran alakítsunk ki haszonkerti területrészt, a történetileg kialakult zöldség- és gyümölcsfajokat alkalmazva.

Utcák, közterek

A város terei a helyi közösségi élet színterei. Ha a parkok, terek fákkal övezettek, utcabútorokkal gazdagítottak, a lakosok szívesen töltik itt idejüket. Ez hozzájárul a kohézióhoz, az identitástudat fennmaradásához.

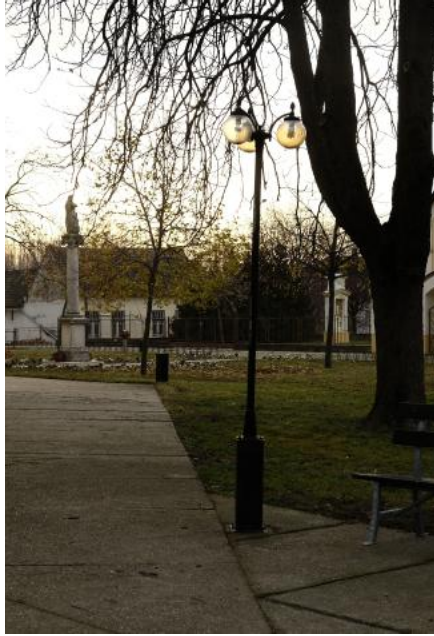
A gondosság, az ápoltság közterületek lakókörnyezetünk minőségének indikátora.

- A környezet arculatához illeszkedő közterületi tájékoztató- és információs táblákat, utcabútorokat helyezünk el!
- Helyezzünk el az utcabútorokhoz illő kerékpártárolókat!
- Burkolt felületeinknél válasszunk minőségi anyagokat

Használjunk modern, egységes stílusú utcabútorokat, melyek a város egyediségét mutatják!

Utcák, terek

Hajós közterületei a lakosság gondosságát, lakókörnyezetükre való igényességét tükrözik.

- Tartsuk rendben, ápoljuk a közterületi zöldsávokat!
- Virágok ültetésével színesebbé tehetjük utcáinkat, közterületeinket.
- Fásítsuk közttereinket és az újonnan kialakuló utcákat!
- Kerüljük a szemmagasságban takaró növényzet alkalmazását, különösen a kereszteződésekben!
- Ahol lehetséges, építsünk járdákat!
- Gondoljunk a vízvezetésre, a telkünkön keletkező vizet igyekezzünk telken belül elszikkasztani! Emelett tartsuk tisztán árkaikat!

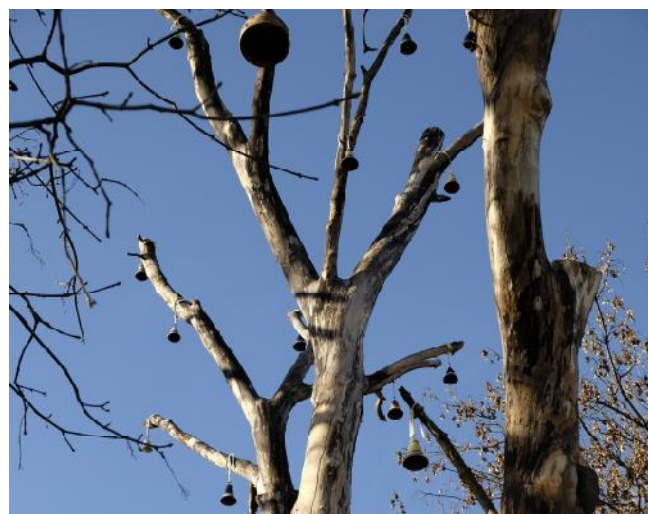

A központ büszkesége két hatalmas platánfa, melyek alatt egy patak folyik. Ezek tövében található a nyolcvanas évek közepén épült református imaház, ami egyben szolgálati lakás .

Gondoljunk a vízelvezetésre, tartsuk tisztán az árkokat!

Fásítsuk közterületeinket!

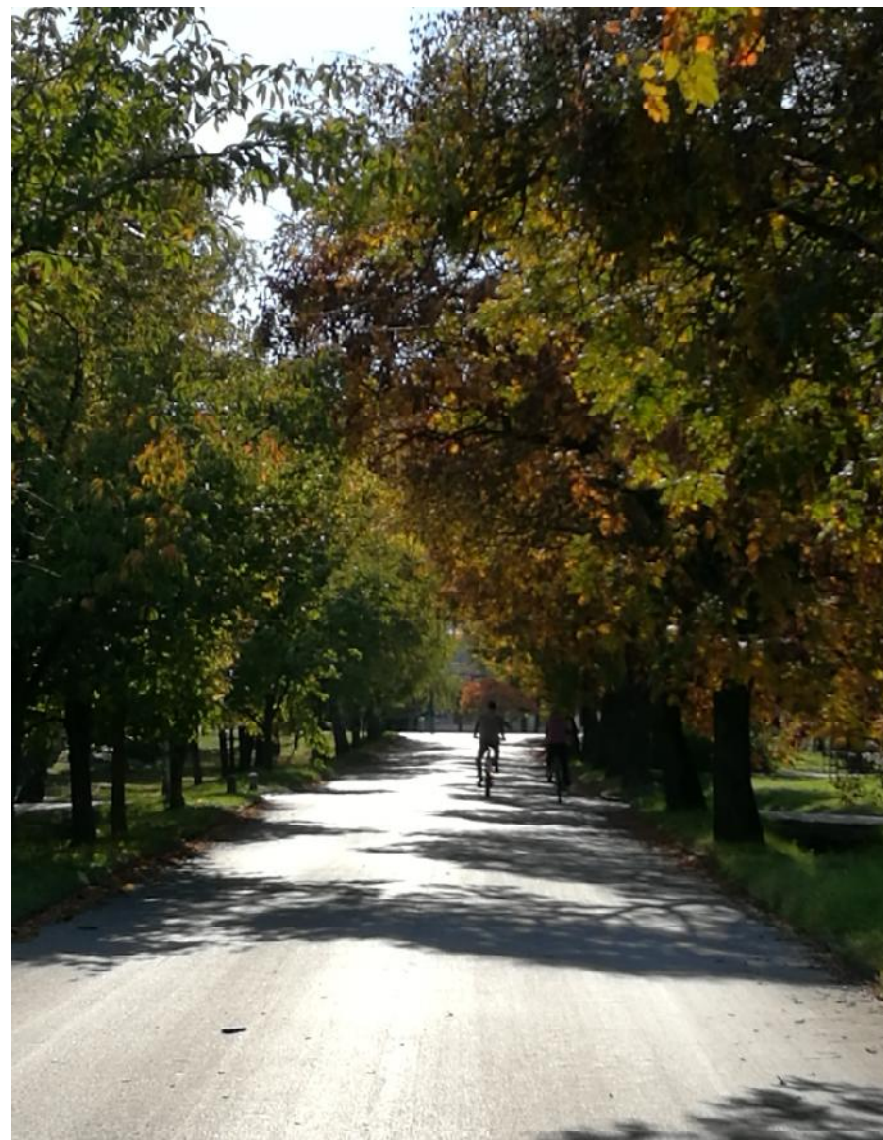
48 |

Fasorok

Hajós értékes fasorokkal rendelkezik, melyek a zöldfelület növelése mellett jó hangulatú, árnyékos utcaképet eredményeznek.

- Egy utcában azonos fajtájú fákat telepítsünk!

Óvjuk meglévő fasorainkat!
Telepítsünk új fasorokat!

Játszóterek, szabadtéri berendezések

A közösségi terek, játszóterek kialakításakor is a település arculatához való igazodást kell szem előtt tartani.

- Helyezzünk el minden korosztály számára kikapcsolódást nyújtó kültéri játékokat!
- Vigyázzunk közterületi berendezéseinkre, hogy sokáig élvezhessük őket!
- Válasszunk időtálló berendezéseket!
- Gondoljunk az árnyékolásra! Telepítsünk fákat, helyezzünk el árnyékolókat!

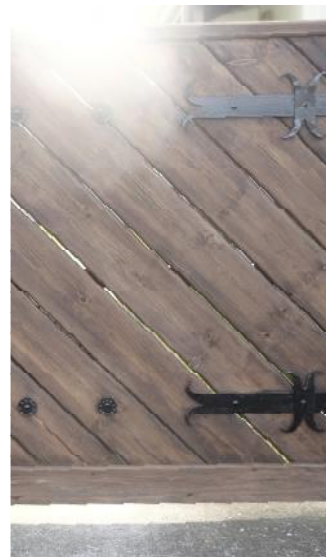
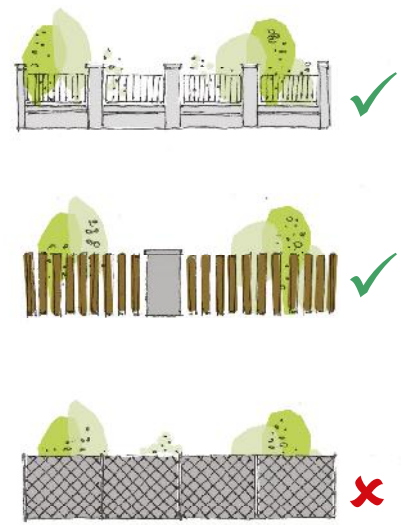

Kerítések

A kerítés kapocs az épületek és a közterületek között. Így fontos, hogy megjelenésében igazodjon az épülethez.

- Lehetőség szerint áttört kerítést létesítsünk a lakóterületeken!
- Használjunk természetes anyagokat!

Áttört és növényekkel kombinált kerítést létesítsünk!

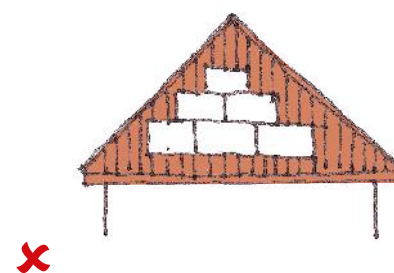
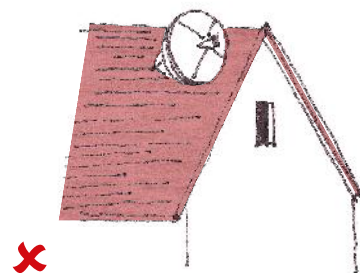
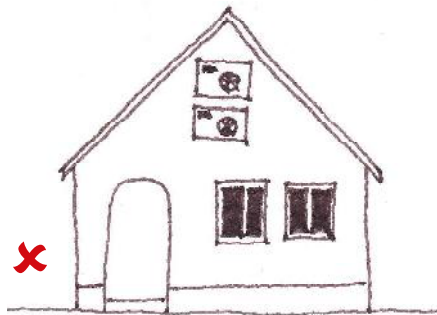

Vezetékek,
műszaki berendezések

A közművezetékek elhelyezésekor a településképre is figyelmet kell fordítani!

- Törekedjünk a földkábelek alkalmazására légkábelek helyett!
- Épületünk energiaháztartását, szabályozó berendezéseit rejtetten, növényzettel takartan helyezzük el.
- Épületünk közterület felé forduló homlokzatára ne helyezzünk el gépészeti berendezéseket, légkondicionáló berendezés kültéri elemeit, parabolaantennát!

Cégek-reklámhordozók

A kereskedelmi, szolgáltató szektor reklámfelületei nem csupán a hirdetés tartalmával, de az utcáink megjelenésével is szoros összefüggésben vannak.

A községben lévő szolgáltatások hirdetése jellemzően a homlokzaton történik.

- Ne használjunk nagy reklámhordozókat, alkalmazzunk cégér jellegű hirdetőfelületeket!
- Alkalmazzunk anyagában és színében az épülethez illő, homlokzaton elhelyezett cégereket!
- Változatos, de természetes színvilág és anyaghasználat javasolt.
- Ne fóliázzuk le a portálunkat, kirakatunkat!
- Hirdetéseink, felirataink a homlokzatok vízszintes és függőleges tagolásához illeszkedjenek!

Az épülethez és a hirdetett szolgáltatáshoz illő (a tevékenységhez kötődő) cégereket alkalmazzunk!

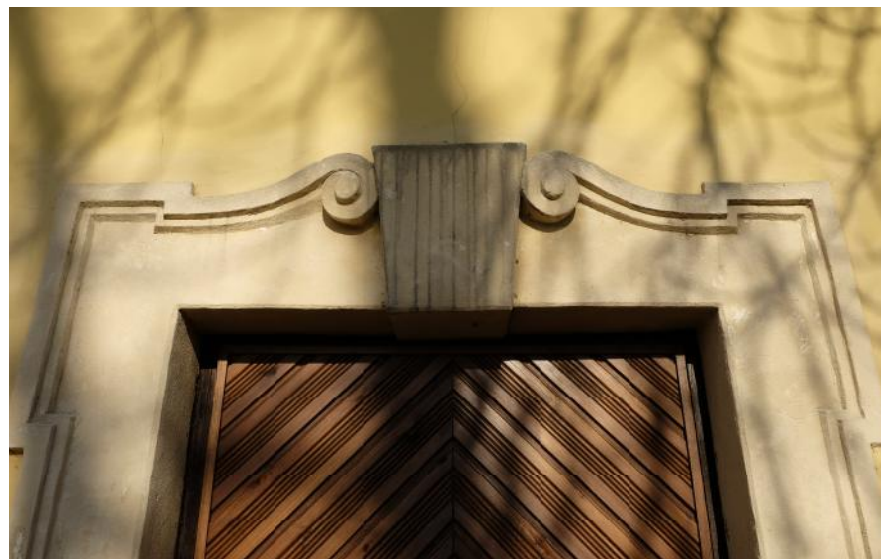
RÉSZLETES AJÁNLÁSOK - ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Az általános építészeti elvek mellett az eltérő karakterű területeket egyedi, a karakterre jellemző építészeti vonások jellemzik, melyek figyelembe vétele az arculathoz való illeszkedés feltétele. A lakóterületek túlnyomó részén például a hagyományos magastetős kialakítás a jellemző, míg a gazdasági területek esetében ezen építészeti elem megjelenése nem feltétlenül indokolt.

Az egyes eltérő karakterű településrészekben belül a településkép szempontjából meghatározó építészeti elemek nem feltétlenül egyeznek meg, egyes építészeti elemek az eltérő karakterű településrészekben más-más szempontból fontosak.

Az eltérő településrészekben az építészeti elemek - településkép szempontjából való - fontosságát az alábbi táblázat mutatja.

	Városközpont	Hagyományos lakóterületek	Új lakóterületek	Kisvárosias lakóterületek	Gazdasági jellegű területek	Pincefalu
Ajtók, ablakok	●	●				●
Homlokzatképzés, színek, anyagok	●	●	●	●	●	●
Részletek	●	●				●

VÁROSKÖZPONT

Ajtók, ablakok

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. Az osztott téglány alakú fa nyílászárók hagyományosak.

- Ügyeljünk a nyílászárók jó arányára!
- Törekedjünk az igényes anyaghasználatra! Javasolt a faanyagú nyílászárók alkalmazása.
- Gondoljunk az árnyékolásra! Kerüljük a külső redőnytokok alkalmazását!

Alkalmazzunk hagyományos arányú és osztású fa nyílászárókat!

Homlokzatképzés, színek, anyagok

Hajós településmagjának kellemes hangulatához, harmonikus utcaképehez nagyban hozzájárul az egységes színhasználat. A területen a fehér, a sárga, illetve a barna különböző árnyalatai dominálnak.

- Egymással harmonizáló több szín is alkalmazható a homlokzat tagolásának megfelelően, ha azok azonos színcsaládba tartoznak!
- Anyagot és színt úgy válasszunk, hogy azok harmonizáljanak!
- Használjunk természetes anyagokat!
- A hagyományos anyagok modern anyagokkal kiegészítve kedvező képet eredményeznek.

A fehér, törtfehér, sárga és barna színek árnyalatait részesítsük előnyben

Részletek

Az építészeti minőség a finom részletekben rejlik.

A területen az épületek részletgazdagok, a homlokzatok és nyílások díszesek. Új épület építése során példaként tekinthetjük ezeket.

- Régi épület felújítása során őrizzük meg a hagyományos építészeti elemeket!

A hagyományos építészeti elemeket őrizzük meg, illetve törekedjünk ezek akár újszerű alkalmazására!

INTÉZMÉNYEK

Hajóson az intézmények nagy többsége a városközpontban helyezkedik el.

Az intézményeket szabadabb anyaghasználat és homlokzatképzés jellemzi.

Ezen épületek esetében lehetőség nyílik a szabadabb épületformálásra, építészeti megjelenésre.

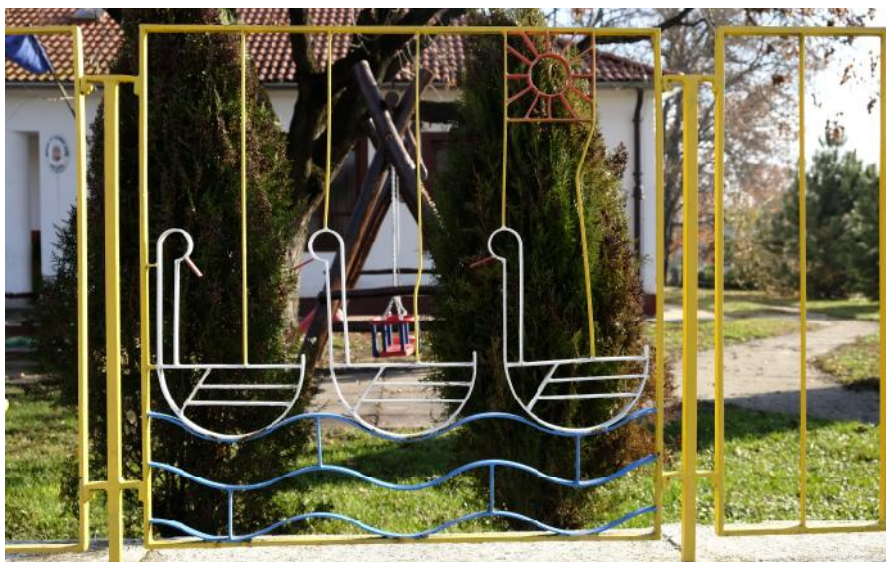
Homlokzatképzés, színek, anyagok

- A természetes színeket kiegészítve, ahhoz illeszkedve használható kis mértékben élénkebb színvilág is, hogy felkeltse a figyelmet.
- Vegyük figyelembe a létesítmény forgalomvonzó funkcióját! Figyeljünk az akadálymentességre!

Bátran
alkalmazzunk
egyedi építészeti
megjelenést!

Kerítések

Az intézmények forgalomvonzó létesítmények.

- A létesítmény jellegét el nem takaró, a tájékozódást segítő áttört kerítéstípusok javasoltak, melyek növényzettel kombinálhatók.
- Kerítésünk kialakításával utalhatunk az épület funkciójára.

Kerítésünk kialakításával utalhatunk az épület funkciójára.

HAGYOMÁNYOS LAKÓTERÜLET

Hajós hagyományos lakóterületének épületállománya igen változatos képet mutat. Ezzel együtt a terület arculata barátságos, utcaképei harmonikusak.

Ezt a kiegyensúlyozott utcaképet néhány egyszerű építészeti eszköz segíti elő. A lakóházak tömege, tetőformája egyszerű, az utcára jellemző előkerti vonalon helyezkednek el az épületek. Színhasználatban a pasztelles földszínek jellemzőek, természetes anyagokkal kiegészítve.

Ha régi házat vásárolunk, fontoljuk meg, milyen módon lehet megtartani!

Új épület építésekor vegyük figyelembe a utcaképbe való illeszkedést!

Hajós lakóterületeinek meghatározó elemei a sätortetős kockaházak. A közterület felé forduló homlokzatokat vakolatdíszsel keretezett ablakok jellemzik. A kockaházak felújításánál ügyeljünk a klasszikus arányrendszer megtartására és a finom szín- és anyaghasználatra, melyet részleteivel tehetünk egyedivé.

A hagyományos és az új lakóterületek „homlokzatképzés, színek, anyagok” ajánlása megegyezik, mivel a lakóterületek nem válnak el egymástól élesen

Ha régi házat vásárolunk, fontoljuk meg, milyen módon tarthatjuk meg!

A kockaházak felújításánál ügyeljünk az arányrendszerre, az anyaghasználatra és a részletekre!

Ajtók, ablakok

- Ügyeljünk a nyílászárók jó arányára! Kerüljük a nagy üvegfelületű, osztás nélküli ablakokat!
- Törekedjünk az igényes anyaghasználatra! Javasolt a faanyagú nyílászárók alkalmazása.
- Gondoljunk az árnyékolásra, alkalmazzunk fa zsalugátereket vagy annak újragondolt formáját! Kerüljük a külső redőnytokok alkalmazását!
- Őrizzük meg hagyományos osztású nyílászáróinkat!
- Új építésnél az épület karakteréhez és az utcaképhez illeszkedő nyílászárót válasszunk!

Alkalmazzunk hagyományos arányú és osztású ablakokat!

Árnyékolás

Az átgondolt telepítést kiegészítve gondoljunk épületünk árnyékolására!

- Már tervezéskor gondoljunk az árnyékolásra, tervezzük meg azt, hogy épületünkkel harmonikus egyiséget alkosson!
- Kerüljük a külső redőnytok alkalmazását!
- Gondoljuk meg tornácunk megőrzését vagy annak újragondolt formában, modern eszközökkel való kialakítását.

Gondoljunk az árnyékolásra!

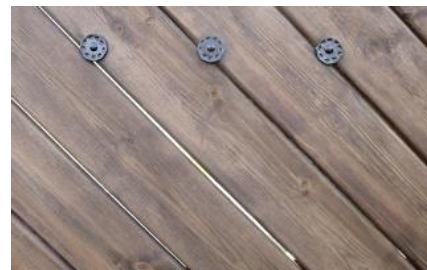

Homlokzatképzés, színek, anyagok

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése, megmunkálása kedvelt tulajdonosi eszköz, az ott élők egyéniségét sugallja.

- Alkalmazzunk nagy vakolt felületeket természetes anyagokkal - fával, téglával - kiegészítve!
- Tetőfedésnél törekedjünk az égetett agyagcserep használatára!
- Ügyeljünk, hogy a választott színek egymással harmonizáljanak!
- Részesítsük előnyben a helyi természetes építőanyagokat!
- A hagyományos anyagokat modern anyagokkal egészíthetjük ki.

Részletek

Az építészeti minőség a finom részletekben rejlik.

A hagyományos lakóterületen az épületek egyszerűségét finom részletek egészítik ki, melyek az épületek sajátos elemeivé válnak. A hasonló épületek, ha igényes részletekkel rendelkeznek, máris teljesen egyedivé válnak, miközben a karakterhez igazodnak.

Különleges épületrészleteket nagyon sokféleképpen lehet létrehozni: anyaghasználattal (pl. a téglák egyedi rakási módjával), anyagok találkozásával (pl. ereszkialakításnál), homlokzati díszítéssel, stb.

A hagyományos építészeti elemeket őrizzük meg!

KISVÁROSIS LAKÓTERÜLET

Homlokzatképzés, színek, anyagok

A sorház egyes elemeinek formavilága, kialakítása illeszkedik a szomszédos épületekhez, így alkotva nagyobb egységet. Új építkezés, valamint felújítás esetén elsődleges szempont az illeszkedés, valamint a „rész” és az „egész” egységének megtartására, kialakítására való törekvés.

- Törekedjünk a mérsékletességre a homlokzatok kialakításánál!
- Felújításnál tekintsünk egységként az épületegyüttesre!
- Erkélyeinket, loggáinkat az épületegyüttesrel egységben alakítsuk ki!
- Anyagot és színt úgy válasszunk, hogy azok harmonizáljanak!
- Az épületegyüttes részét képező egységek színezése azonos karakterű legyen!

Külső megjelenést érintő változás esetén is gondoljunk az egész egységre!

GAZDASÁGI JELLEGŰ TERÜLETEK

Homlokzatképzés, színek, anyagok

A színvilág igen változatos lehet a gazdasági területeken, de a természettől erősen elütő színeket mellőzzük a nagy felületeken! A gazdasági épületek a funkciójukból adódóan, változatos formákban jelennek meg. Figyelemfelkeltés céljából egy-egy élénkebb színeként való alkalmazás indokolt lehet.

- A minőségi anyagok használatával a nagy tömegek is széppé varázsolhatók!
- A nagy felületeket vizuálisan csökkentik az elemes burkolatok. Kerüljük azonban a ragasztott, csempezerű burkolatokat!
- A városi szövetben elhelyezkedő gazdasági épületünket javasolt tömör kerítéssel határolni.

Kiegészítésként
használhatunk
élénk színeket!

PINCEFALU

A több száz pincéből, prэшázból álló pincefalú egyedi építészeti arculatot mutat. A prэшázak hagyományosan népi építészeti értékeket hordoznak magukon.

- Ismerjük meg és őrizzük meg értékeinket!
- Új pince vagy prэшáz építésénél a meglévő, már kialakult beépítés megtartására kell törekedni.
- Felújítás során őrizzük meg az eredeti pinceépület telepítését, tömegét, arányát!

✗

✗

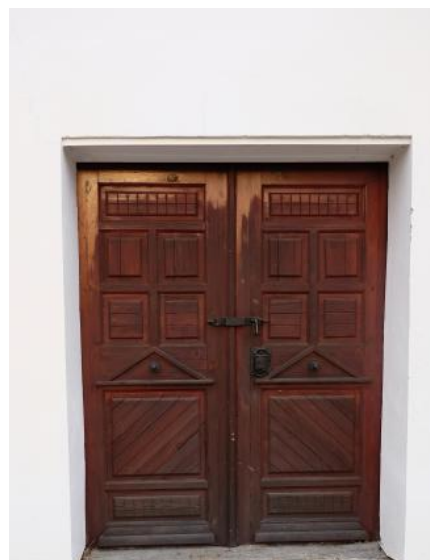

✓

Őrizzük meg
a terület
eredetiségét és a
funkcióját!

Az épületek
a kialakult
utcaképhez
igazodva
kerüljenek
elhelyezésre!

Ajtók

Az egyszerű pinceépületek karakterét nagyban meghatározzák nyílászáróinak kialakítása.

- Ügyeljünk a nyílászárók jó arányára, hagyományos kialakítására!
- Fa anyagú ajtókat alkalmazzunk tömör kialakításban!
- Törekedjünk meglévő nyílászáróink megtartására, felújítására!
- A természetes fa, barna, zöld, sárga és szürke színeket részesítsük előnyben!

Alkalmazzunk fa anyagú ajtókat!

Ablakok

Az egyszerű pinceépületek karakterét nagyban meghatározzák nyílászáróinak kialakítása.

- Ügyeljünk az ablakok jó arányára, hagyományos kialakítására!
- Fa anyagú ablakokat alkalmazzunk fa zsalugáttal.
- Törekedjünk meglévő nyílászáróink megtartására, felújítására!
- A természetes fa, barna, zöld, sárga és szürke színeket részesítsük előnyben!

Alkalmazzunk
hagyományos
fa anyagú
zsalugáttal!

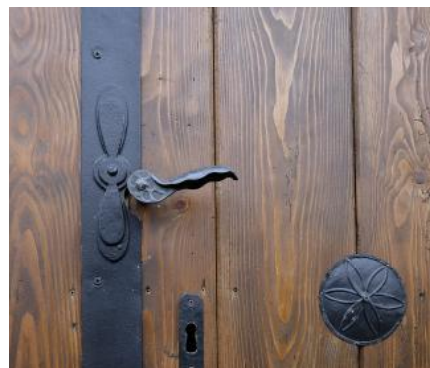

Homlokzatképzés, színek, anyagok

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése alapvető eszköz a pincefalu egyediségének megőrzésére.

- Alkalmazzunk egyszerű vakolt felületeket hagyományos anyagokkal - fával, téglával - kiegészítve!
- Ügyeljünk, hogy a választott színek egymással harmonizáljanak!
- Tetőfedésnek hagyományos, égetett cserepet alkalmazzunk!

Alkalmazzunk hagyományos homlokzati díszítést!

MAI, JÓ PÉLDÁK

Zarándokház

A Rákóczi úti Zarándokház a felújítás során megtartotta az eredeti épület jó arányát, természetes anyaghasználatát. A bővítés során az új épületszárny egyszerű tömegével, fehér, vakolt felületeivel illeszkedik a meglévőhöz. A eredeti épület felújított fa nyílászáróinak arányát tartva készültek az új szárny szintén fa nyílászárói.

Borok és Művészetek Háza

A település központi részén fekvő, parasztházból kialakított épületegyüttes. Belső tereinek különleges hangulata mellett az épületek egyéges homlokzati anyaghasználata az utcaképnek is fontos eleme. Az épület egyedisége a finomen megmunkált részletekben és gondosan megválasztott színhasználatában rejlik.

Felújított parasztház

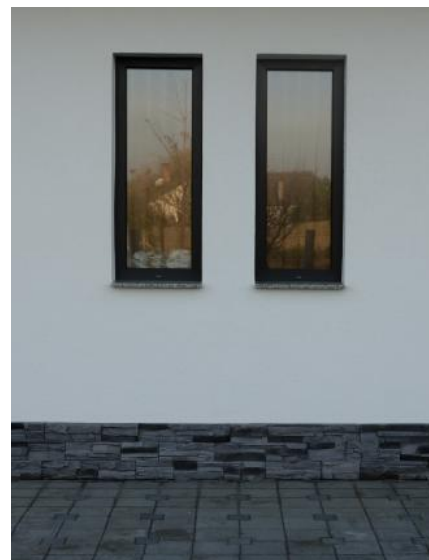
A Temető utcai családi ház felújítása során megőrizte az épület eredeti, jó tömegét, arányát, a tornác az épület része maradt. A nagy fehér, vakolt felületeket természetes anyagokkal - téglá, fa - egészülnek ki. Az épület egyedi, finom részlete a homlokzatképzés. Klasszikus, letisztult megjelenésével a családi ház jó példa meglévő értékeink megőrzésére.

Felújított polgári ház

A Ady utcai családi ház felújítása során megőrizte az épület részleteit, értékeit. A tiszta, sarkon átforduló tömeg eredeti téglahomlokzata, finoman megmunkált fa nyílászárói újultak meg. A családi házat igényes részletképzés és egymással harmonizáló színhasználat jellemzi.

Új építésű családi ház

A Damjanich utcai új építésű földszintes családi házat nyugodt tömege mellett finom színhasználat jellemzi. A fehér vakolt felületek mai anyagokkal egészülnek ki, így a ház megjelenésében modern hangulatot sugall.

Présház

A pince épület felújítás során megőrizte eredeti tömegét, megjelenését. Anyaghasználatában hagyományos finoman megmunkált fa nyílászárók és téglahomlokzatdíszítések egészítik ki a vakolt felületet. Az épület jó példája a pincefalusi eredetiségének megőrzésére.

Mai jó példa más településről -
Átalakított kockaház Monoron

A felújított kockaház az eredeti tömeget megőrizve, modern anyagok használatával újult meg. A épületen a vakolt felületek mellett a szürke szín meghatározó. A homlokzati osztással összhangban lévő kerítés hozzájárul a ház egyedi arculatának kialakulásához.

80 I

9

IRODALOMJEGYZÉK

Hatályos településrendezési eszközök

www.hajosvaros.hu/

Hajós nagyközség várossá nyilvánítási kezdeményezése 2008

CÍMLAP

Vokó-Scheibl Lilla

RAJZOK, ÁBRÁK

Vokó-Scheibl Lilla

1	Ginál Róbert	38	Vokó-Scheibl Lilla	75	Huber Gábor
2	Zergi Borbála	39	Vokó-Scheibl Lilla	76	Huber Gábor
3	Ginál Róbert	40	képeslap_hajosvaros.hu	77	Huber Gábor
4	www.civertan.hu/legifoto	41	Vokó-Scheibl Lilla	78	Huber Gábor
5	képeslap_hajosvaros.hu	42	képeslap_hajosvaros.hu	79	Huber Gábor
6	hajosvaros.hu	43	Vokó-Scheibl Lilla	80	Ginál Róbert
7	hajosvaros.hu	44	Vokó-Scheibl Lilla	81	Vokó-Scheibl Lilla
8	képeslap_hajosvaros.hu	45	Vokó-Scheibl Lilla	82	Vokó-Scheibl Lilla
9	www.civertan.hu/legifoto	46	Vokó-Scheibl Lilla	83	Vokó-Scheibl Lilla
10	Ginál Róbert	47	Vokó-Scheibl Lilla	84	Vokó-Scheibl Lilla
11	Vokó Dániel	48	Vokó-Scheibl Lilla	85	Vokó-Scheibl Lilla
12	Ginál Róbert	49	Vokó-Scheibl Lilla	86	Vokó-Scheibl Lilla
13	www.itthon.hu	50	Vokó-Scheibl Lilla	87	Vokó-Scheibl Lilla
14	Vokó Dániel	51	Vokó-Scheibl Lilla	88	Vokó-Scheibl Lilla
15	Ginálné Kovács Anett	52	Vokó-Scheibl Lilla	89	Vokó-Scheibl Lilla
16	Zergi Borbála	53	Vokó-Scheibl Lilla	90	Vokó Dániel
17	Vokó Dániel	54	Vokó-Scheibl Lilla	91	Vokó Dániel
18	Huber Gábor	55	Vokó-Scheibl Lilla	92	Vokó-Scheibl Lilla
19	Vokó-Scheibl Lilla	56	Vokó-Scheibl Lilla	93	Vokó-Scheibl Lilla
20	Vokó-Scheibl Lilla	57	Vokó-Scheibl Lilla	94	Vokó-Scheibl Lilla
21	Ginál Róbert	58	Vokó-Scheibl Lilla	95	Vokó-Scheibl Lilla
22	Vokó-Scheibl Lilla	59	Vokó-Scheibl Lilla	96	Vokó-Scheibl Lilla
23	Ginál Róbert	60	Vokó-Scheibl Lilla	97	Vokó-Scheibl Lilla
24	Vokó-Scheibl Lilla	61	Vokó Dániel	98	Vokó-Scheibl Lilla
25	Ginál Róbert	62	Vokó-Scheibl Lilla	99	Vokó-Scheibl Lilla
26	képeslap_hajosvaros.hu	63	Vokó-Scheibl Lilla	100	Vokó-Scheibl Lilla
27	Vokó-Scheibl Lilla	64	Huber Gábor	101	Vokó-Scheibl Lilla
28	képeslap_hajosvaros.hu	65	képeslap_hajosvaros.hu	102	Vokó-Scheibl Lilla
29	Vokó Dániel	66	Vokó-Scheibl Lilla	103	Vokó-Scheibl Lilla
30	Vokó-Scheibl Lilla	67	Vokó Dániel	104	Vokó-Scheibl Lilla
31	Ginál Róbert	68	Vokó-Scheibl Lilla	105	Vokó-Scheibl Lilla
32	képeslap_hajosvaros.hu	69	Vokó Dániel	106	Vokó-Scheibl Lilla
33	Vokó-Scheibl Lilla	70	Huber Gábor	107	Vokó-Scheibl Lilla
34	Vokó-Scheibl Lilla	71	Huber Gábor	108	Vokó-Scheibl Lilla
35	Vokó-Scheibl Lilla	72	Huber Gábor	109	Vokó-Scheibl Lilla
36	Vokó-Scheibl Lilla	73	Huber Gábor	110	Vokó Dániel
37	képeslap_hajosvaros.hu	74	Huber Gábor	111	Vokó Dániel

A dokumentumban az ábrák számozását lásd a lap alján: „Index”. Az ábrák számozása balról jobbra, fentről lefelé történik.

- 112 Vokó Dániel
 113 Vokó-Scheibl Lilla
 114 Vokó-Scheibl Lilla
 115 Vokó-Scheibl Lilla
 116 Vokó-Scheibl Lilla
 117 Huber Gábor
 118 Huber Gábor
 119 Huber Gábor
 120 Vokó-Scheibl Lilla
 121 Vokó-Scheibl Lilla
 122 Vokó-Scheibl Lilla
 123 Vokó-Scheibl Lilla
 124 Természetes színek, anyagok
 125 www.FlavOnline.blog.hu
 126 Vokó-Scheibl Lilla
 127 Vokó-Scheibl Lilla
 128 Vokó-Scheibl Lilla
 129 Wilhelm Judit
 130 Vokó Dániel
 131 Vokó-Scheibl Lilla
 132 Vokó-Scheibl Lilla
 133 Vokó-Scheibl Lilla
 134 Vokó-Scheibl Lilla
 135 Vokó-Scheibl Lilla
 136 Vokó-Scheibl Lilla
 137 Vokó Dániel
 138 Vokó-Scheibl Lilla
 139 Vokó-Scheibl Lilla
 140 www.proidea.hu
 141 ikvarhir.blogspot.hu
 142 Vokó-Scheibl Lilla
 143 regisegeknek.cafe.hu
 144 Vokó Dániel
 145 Vokó Dániel
 146 Vokó-Scheibl Lilla
 147 Vokó-Scheibl Lilla
 148 Vokó Dániel
 149 Vokó-Scheibl Lilla
 150 Vokó Dániel
 151 Vokó Dániel
 152 Vokó-Scheibl Lilla
 153 Vokó-Scheibl Lilla
 154 Vokó-Scheibl Lilla
 155 Vokó-Scheibl Lilla
 156 Vokó-Scheibl Lilla
 157 Vokó-Scheibl Lilla
 158 Vokó Dániel
 159 Vokó-Scheibl Lilla
 160 Vokó-Scheibl Lilla
 161 Vokó Dániel
 162 Vokó Dániel
 163 Vokó Dániel
 164 Vokó-Scheibl Lilla
 165 Vokó Dániel
 166 www.rollstar.hu
 167 bigg.eu/enterior
 168 www.ezermester.hu
 169 Vokó-Scheibl Lilla
 170 Vokó-Scheibl Lilla
 171 Vokó Dániel
 172 Vokó Dániel
 173 Vokó-Scheibl Lilla
 174 Vokó-Scheibl Lilla
 175 Vokó-Scheibl Lilla
 176 Vokó-Scheibl Lilla
 177 Vokó-Scheibl Lilla
 178 Vokó-Scheibl Lilla
 179 Vokó-Scheibl Lilla
 180 Vokó-Scheibl Lilla
 182 Vokó-Scheibl Lilla
 183 Vokó-Scheibl Lilla
 184 Vokó-Scheibl Lilla
 185 Vokó-Scheibl Lilla
 186 Vokó-Scheibl Lilla
 187 Vokó-Scheibl Lilla
 188 Vokó-Scheibl Lilla
 189 Vokó-Scheibl Lilla
 190 Ginál Róbert
 191 Vokó-Scheibl Lilla
 192 Vokó-Scheibl Lilla
 193 www.brekeke.hu
 194 Vokó-Scheibl Lilla
 195 Vokó Dániel
 196 Vokó-Scheibl Lilla
 197 Vokó-Scheibl Lilla
 198 Ginál Róbert
 199 Vokó-Scheibl Lilla
 200 Vokó-Scheibl Lilla
 201 Vokó-Scheibl Lilla
 202 Vokó-Scheibl Lilla
 203 Vokó-Scheibl Lilla
 204 Vokó-Scheibl Lilla
 205 Vokó-Scheibl Lilla
 206 Vokó-Scheibl Lilla
 207 Vokó-Scheibl Lilla
 208 (3*) Homlokzati vakolat,
 anyagminták
 209 Vokó-Scheibl Lilla
 210 Vokó-Scheibl Lilla
 211 Vokó-Scheibl Lilla
 212 Vokó-Scheibl Lilla
 213 Vokó-Scheibl Lilla
 214 Vokó Dániel
 215 Vokó-Scheibl Lilla
 216 Vokó-Scheibl Lilla
 217 Vokó-Scheibl Lilla
 218 vivepito.design.blogspot.hu
 219 Vokó-Scheibl Lilla
 220 Vokó-Scheibl Lilla
 221 Vokó-Scheibl Lilla
 222 Vokó-Scheibl Lilla
 223 Vokó-Scheibl Lilla
 224 Vokó-Scheibl Lilla
 225 Vokó Dániel
 226 Vokó-Scheibl Lilla
 227 Vokó-Scheibl Lilla
 228 Vokó-Scheibl Lilla
 229 Vokó-Scheibl Lilla
 230 Vokó-Scheibl Lilla
 231 Vokó-Scheibl Lilla
 232 Vokó-Scheibl Lilla
 233 Vokó-Scheibl Lilla
 234 Vokó-Scheibl Lilla
 235 Vokó-Scheibl Lilla
 236 Vokó-Scheibl Lilla
 237 Vokó-Scheibl Lilla
 238 Vokó-Scheibl Lilla
 249 Vokó-Scheibl Lilla
 240 Vokó-Scheibl Lilla
 241 Vokó-Scheibl Lilla
 242 Vokó-Scheibl Lilla
 243 Vokó-Scheibl Lilla
 244 Vokó-Scheibl Lilla
 245 Vokó-Scheibl Lilla
 246 Vokó-Scheibl Lilla
 247 Vokó-Scheibl Lilla
 248 Vokó-Scheibl Lilla
 249 Vokó-Scheibl Lilla
 250 Vokó-Scheibl Lilla
 251 Vokó-Scheibl Lilla
 252 Vokó-Scheibl Lilla
 253 Vokó-Scheibl Lilla
 254 Vokó-Scheibl Lilla
 255 www.sweedsteel.metecno.
 com/envira/tiszakecske
 256 https://www.rheinzink.hu/
 termekek/homlokza-
 ti-rendszerek/

257	http://www.tegladekor.com/	294	Vokó-Scheibl Lilla
258	www.hg.hu	295	Vokó-Scheibl Lilla
259	Vokó-Scheibl Lilla	296	Vokó-Scheibl Lilla
260	Vokó-Scheibl Lilla	297	Vokó-Scheibl Lilla
261	Vokó Dániel	298	Vokó-Scheibl Lilla
262	Vokó Dániel	299	Vokó-Scheibl Lilla
263	Vokó-Scheibl Lilla	300	Vokó-Scheibl Lilla
264	Vokó Dániel	301	Vokó-Scheibl Lilla
265	Vokó-Scheibl Lilla	302	Vokó-Scheibl Lilla
266	Vokó-Scheibl Lilla	303	Vokó-Scheibl Lilla
267	Vokó-Scheibl Lilla	304	Vokó-Scheibl Lilla
268	Vokó-Scheibl Lilla	305	Vokó-Scheibl Lilla
269	Vokó-Scheibl Lilla	306	Vokó-Scheibl Lilla
270	Vokó-Scheibl Lilla	307	Vokó-Scheibl Lilla
271	Vokó-Scheibl Lilla	308	Vokó-Scheibl Lilla
272	Vokó-Scheibl Lilla	309	Vokó-Scheibl Lilla
273	Vokó-Scheibl Lilla	310	Vokó-Scheibl Lilla
274	Vokó-Scheibl Lilla	311	Vokó-Scheibl Lilla
275	Vokó-Scheibl Lilla	312	Vokó-Scheibl Lilla
276	Vokó-Scheibl Lilla	313	Vokó-Scheibl Lilla
277	Vokó-Scheibl Lilla	314	Vokó-Scheibl Lilla
278	Vokó-Scheibl Lilla	315	Vokó-Scheibl Lilla
279	Vokó-Scheibl Lilla		
280	Vokó-Scheibl Lilla		
281	Vokó-Scheibl Lilla		
282	Vokó-Scheibl Lilla		
283	Vokó-Scheibl Lilla		
284	Vokó-Scheibl Lilla		
285	Vokó-Scheibl Lilla		
286	Zergi Borbála		
287	Vokó-Scheibl Lilla		
288	Vokó-Scheibl Lilla		
289	Vokó Dániel		
290	Vokó Dániel		
291	Ginálné Kovács Anett		
292	Vokó-Scheibl Lilla		
293	Vokó-Scheibl Lilla		

MEGBÍZÓ

Hajós Város Önkormányzata
Estók Mihályné Szalczer Erzsébet polgármester
6344 Hajós, Rákóczi u. 12.
Tel.: 06-78/504-100

SZERZŐ

Vokó-Scheibl Lilla - okl. építészmérnök
6344 Hajós, Sallai u. 2.
Tel.: 06 20 431 23 13